

אספרה שמך לאחי

♦ כ' אדר ב' תשפ"ד ♦

עם הברואים, והכל בהצנע לכת עם ה', וכך נראה קרבן של יהודי, אבל גוי שמקריב קרבן, אין זכר לכל הדברים הללו, כל כוונתו להתגאות, וכמו שאמר בלעם הרשע, כמה מזבחות עשו אבותיהם של אלו אברהם יצחק ויעקב שבעה מזבחות, אני מקריב נגד כולם, עמד והכריז; אַתְּ שִׁבַּעַת הַמִּזְבְּחוֹת עֲרֹכְתִי! אבל הקב"ה לא צריך קרבנות, הוא רוצה את הלב, "לב יהודי" זְבַחֵי אֱלֹקִים רוּחַ נְשִׁיבָה לֵב נְשִׁיבָה, ומי שיש לו לב נשבר ונדכה אפילו בזמן 2 שאין בית המקדש קיים, שווה לפני הקב"ה כאילו מקריב כל הקרבנות כולם.

♦ מדוע מקדימים ערבית ליל שבת ♦

קרבן העולה בשונה משאר קרבנות, עולה על המזבח כולה כליל, ואין אוכלים ממנה כלום לא הבעלים ולא הכהנים, אלא שאין חייבים להעלות את האברים על המזבח ביום ההקרבה, כי העיקר שנזרק דמן על המזבח קודם שקיעת החמה, ואח"כ אם לא הספיקו מעלים על המזבח אברים של עולות, ופדרים של שאר קרבנות, במשך כל הלילה, ככתוב; הֶעֱלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה עַד הַבֶּקֶר, זכונגד איברים ופדרים שמקריבים בלילה תקנו תפלת ערבית, אמנם כל זה היה רק בימות החול, אבל ביום שישי אם לא הספיקו מבעוד יום היה אסור להקריב בליל שבת את הקרבן של חול, ולכן נפסק 4 בשולחן ערוך שכמו כן גם בתפילת ערבית של ליל שבת יש להקדימו יותר מבימות החול.

♦ הירצה ה' פאלפי אילים? ♦

אמר 1 והקדוש ברוך הוא אילו היה רצוני בהבאת הקרבן, הייתי יכול לומר למלאך מיכאל שהוא אצלי, והוא הכהן גדול, משרת, בבית המקדש של מעלה, והיה מקריב לי קרבן, אבל אני רוצה קרבן מבני ישראל, שהם מזרע אברהם יצחק ויעקב, אמנם ההלכה נקבעה שמקבלים קרבנות מהגויים, ומותר להם להביא נדרים ונדבות, אבל גוי לא מביא נסכים, ומדוע כי לבני ישראל הקרבן מכפר, ולכן מביאים נסכים של יין ושמן הַמְשִׁימָח אֱלֹקִים וְאֲנָשִׁים, אבל גוי אין לו כפרה בקרבן, לכך אינו מביא נסכים, וכשעמד בלעם הרשע שהיה סגורן של אומות העולם, אמר; למה יש לבני ישראל כפרה בקרבן, בזכות אברהם, מה הקריב אברהם לפניו לא איל אחד, אם רוצה אנו מקריבין לו אלפי אלפים, ומה הקריב אברהם, לא את בנו, אני מקריב לו בני ובתי, אמר לו הקדוש ברוך הוא; רשע מה אתה רוצה? להטעות את עצמך, שאקבל קרבן מן הגויים, שבעה היא "מאת בני ישראל ברית עולם" איני מקבל קרבן אלא מישראל.

♦ מה ה' דורש ממך ♦

ומדוע דווקא מבני ישראל, כי כשיהודי מביא קרבן, זה דוגמה חיה של עקידת יצחק, ומה היה אצל יצחק אבינו, נכון שלבסוף לא שחט אברהם את בנו בפועל, אבל כשהקריב את האיל, הקריב את עצמו, ביטל את ישותו, שחט את כל תאוותו, זבח את כל רצונו לה', בעודנו חי, הוא לא הסתלק מהעולם, אלא חי בעולם הזה על קידוש ה', כל רגע מוכן לשרוף את עצמו לה', לשבר את מידותיו, להתנהג בין אדם לחבירו בדרך הישר והרצוי, לעשות חסד

1. תנחומא, עם פירוש ביאור האמרים וזית רענן.

2. סוטה ה':

3. ברכות כ"ז

4. סימן רס"ז ב' ועיין מג"א א' והקשה תוספות שבת, דאף ע"י התפילה מקבל שבת ומה הועילו, ומפרש במנורה הטהורה דלא קבלו שבת אלא בברכה רביעית, וי"א דכ"ז רק רמז.

♦ והרים את הדשן ♦

ערימה גדולה של 5 אפר היתה באמצע המזבח צבורה ועשויה כתפוח, והוא נקרא תפוח, על שם שהיה עגול כתפוח, ובכל יום לפנות בוקר היו מקיימים מצוות "תרומת הדשן", וביום הכפורים היו תורמים כבר בחצות הלילה, ובשלושת הרגלים היו מקיימים יותר לאשמורה ראשונה שהיא בשלישית הראשונה של הלילה, וכיצד היו תורמים? הכהן טובל ולובש בגדי כהונה, ארבעה בגדים, מקדש ידיו ורגליו מהכיוור, ונוטל בידו הימנית מחתה, שזה כלי מיוחד לחתות בה אש, ומפנה את הגחלים שעדיין לא התאכלו ע"י האש לצדדים, וחותר מן הגחלים של אברי העולה שהתאכלו בלב האש, ושיעור התרומה לא פחות מקומץ, ואין לו שיעור למעלה, שאם רוצה להוסיף מוסיף, ויורד למטה בכבש, שהיה אורכו שלשים אמה, ופונה לימין הכבש, ומהלך כלפי המזבח כעשר אמות, וצובר את הגחלים שחתה, על גבי הרצפה, במרחק שלשה טפחים מהכבש, כפי שנצטוונו הלכה למשה מסיני, ובזה מקיים את הנאמר; וְשָׂמוּ אֶצְלֵי הַמִּזְבֵּחַ, ומניחו בנחת לא בהלכה, וכולו במקום אחד, והדשן היה נבלע במקומו בדרך נס.

♦ והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה ♦

ראוהו 6 אָחִיו הַכֹּהֲנִים, שֶׁהַתּוֹרֵם יָרַד, וְהֵם רָצִים וְבָאִים, מִהָרָה וְקָדְשׁוּ יְדֵיהֶם וְרָגְלֵיהֶם מִן הַפִּיּוֹר, נָטְלוּ אֶת הַמִּגְרָפוֹת וְאֶת הַצְּנֹזוֹרוֹת וְעָלוּ לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ. הָאֲבָרִין וְהַפְּדָרִין שְׁלֹא נִתְאַפְּלוּ מִבְּעָרֵב, סוֹנְקִין אוֹתָם לְצַדֵּי הַמִּזְבֵּחַ. הַחֲלוּ מֵעֲלִין בְּאֶפֶר עַל גְּבֵי הַתְּפוּחִים. וְתְפוּחֵי הָאֶמְצָע הַמִּזְבֵּחַ, פְּעָמִים עָלָיו כְּשֶׁלֶשׁ מְאוֹת כּוֹר. וּבְרָגְלִים לֹא הָיוּ מְדַשְּׁנִין אוֹתוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא נוֹי לְמִזְבֵּחַ. מִיָּמִינוּ לֹא נִתְעַצֵּל הַכֹּהֵן מִלְּהוֹצִיא אֶת הַדֶּשֶׁן. ואחרי שצבו ערימת האפר היו גורפין אותה הערימה בפסכתר [מין קדירה] ומורידין אותה למטה ואח"כ מוציאים אותה חוץ לעיר למקום "שפך הדשן" שהוא חוץ לשלש מחנות, במקום טהור שלא היו משליכים שם נבלות ושרצים.

♦ האפר שנמצא בשכונת בית ישראל בירושלים ♦

מסופר בשם 7 רבי זלמן בהר"ן, שבעת שבנו את שכונת בית ישראל, מצאו שם הרבה אפר, וכנראה שם היה מקום שריפת הדשן, ולפי זה, שכונה זו, היא מחוץ לירושלים ויש 8 אומרים דמקום שפך הדשן הוא מקום הנקרא שער השבטים.

♦ ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים ♦

בהוצאת הדשן, 9 היו לובשים בגדי כהונה לא כל כך יפים כמו בשאר העבודות, ומדוע? כדי שלא יתלכלך בהוצאת הדשן, ויישארו הבגדים שהוא משמש בהן תמיד נקיים, וכמשל הידוע; בגדים שבישל בהן קדרה לרבו, אל ימזוג בהן כוס לרבו, לכך לבש בגדים אחרים, פחותים מהרגיל.

♦ כבוד אב, של רבי שמעון בן גמליאל ♦

הנה מצינו מאמר מעניין 10 שאמר רבי שמעון בן גמליאל; כל ימי הייתי משמש את אבא, ולא שמשתי אותו אחד ממאה, ששמש עשו הרשע את אביו, ובמה היה עשו מכבד את אביו? בשעה שהיה משמש את אביו לא היה משמשו אלא בבגדי מלכות, אמר; אין כבודו של אבא להיות משמשו אלא בבגדי מלכות, ואני לא לבשתי בגדים מיוחדים לכבוד אבי. ומדוע 11 באמת לא לבש רבי שמעון בן גמליאל בגדים לכבוד אביו, וכי כל כך קשה לחקות את עשו? אלא לא רצה רבי שמעון לעשות כן, כיון שזה הוא כבוד מיוחד, כלפי ה' יתברך, לשנות הבגדים, והרי אסור להשוות כבוד בשר ודם לכבוד שמים, אבל עשו שהיה עם הארץ כיבד את אביו לפי הבנתו, אך זה היה שלא כהוגן, ולכך לא רצה רשב"ג לנהוג כן.

5. משאת ישראל.

6. תמיד פרק ב

7. ארח דוד עמוד רכ"ד

8. כפתור ופרח פ"ו

9. רש"י

10. בראשית רבה פרשה טה פסקה טז.

11. ליקוטי יהודה בפרשה, ובפרשת תולדות בשם האמרי אמת.

עיצוב ועימוד: בהירות

b65271000@gmail.com

ניתן להשיג בטל': 053-314-1925

ובמייל: wa052052@gmail.com